

اثر بخشی آموزش مهارت های فراشناختی بر افزایش پیشرفت تحصیلی

میثم ناصری^۱، معصومه عفتی مطلق^۲، هادی روحانی^۳

۱. کارشناس ارشد مشاوره، کارمند اداره آموزش و پرورش شهرستان شیروان

۲. کارشناس روانشناسی، کارمند اداره آموزش و پرورش شهرستان شیروان

۳. کارشناس ارشد مشاوره، کارمند اداره آموزش و پرورش شهرستان شیروان

Email: maesam68@yahoo.com

چکیده

پژوهش حاضر به منظور اثر بخشی آموزش مهارت های فراشناختی بر پیشرفت تحصیلی در دانش آموزان دختر پایه اول دبیرستان انجام گرفت. جامعه آماری دانش آموزان دختر پایه اول دبیرستان شهر شیروان سال تحصیلی ۹۴-۹۳، نمونه ۴۰ نفر و متشکل از دو گروه ۲۰ نفره که تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند، ابزار معدل دانش آموزان در دو نیمسال تحصیلی، پژوهش از نوع شبه آزمایشی که ابتدا از هر دو گروه پیش آزمون و سپس به گروه آزمایش ۱۶ جلسه آموزش مهارت های فراشناختی و در پایان پس آزمون ارائه شد. یافته ها: نتایج نشان داد که آموزش مهارت های فراشناختی منجر به افزایش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می شود. بر این اساس مهارت های فراشناختی با بالا بردن مهارت های دانش آموزان در زمینه های تحصیلی موجب افزایش علاقه مندی آنها به تحصیل و کسب مهارت ها و تجربیات مناسب و در نهایت پیشرفت تحصیلی می شود.

کلیدواژه ها: مهارت های فراشناختی، فراشناخت، پیشرفت تحصیلی.

یکی از متغیرهای که در بسیاری از مطالعات اثر بخشی آن بر دانش آموزان با آموزش مهارت های فراشناختی تعیین شده است پیشرفت تحصیلی می باشد. پیشرفت تحصیلی در نظام آموزشی از اهمیت والایی برخوردار است، پژوهشگران آموزشی و روانشناسی تلاش کرده اند، تا عواملی که عملکرد یادگیرندگان را بهبود و ارتقا می دهند، شناسایی نمایند که در این میان موهن و گولاتی^۱ (۱۹۸۶) مطالعه ای فراتحلیلی بر تعیین کنندگان پیشرفت تحصیلی انجام داده اند و عوامل زیر را در پیشرفت تحصیلی موثر می دانند: هوش، محیط خانوادگی، تحصیلات والدین، رابطه بین والدین، انگیزش متغیرهای شخصیتی از قبیل درونگرایی و برونگرایی، روان نژندی و روان پریشی، ادراک خود و سازگاری، پیشرفت تحصیلی دانش آموزان یکی از شاخص های مهم در ارزشیابی آموزش و پرورش است و تمام کوششها در این نظام در واقع تلاش برای جامع عمل پوشاندن بدین امر تلقی می شود. به طور اعم کل جامعه و به طور اخص نظام آموزش و پرورش نسبت به سرنوشت کودکان، رشد و تکامل موفقیت آمیز آنان جایگاه آنها در جامعه علاقه مند و نگران است و انتظار دارد دانش آموزان در جوانب گوناگون، اعم از ابعاد شناختی و کسب مهارت و تواناییها و نیز در ابعاد عاطفی و شخصیتی، آنچنان که باید پیشرفت و تعالی یابند (پورشافعی، ۱۳۷۰). از سوی دیگر یادگیری چگونه آموختن، یعنی تدوین و ایجاد مجموعه ای از فرایندهای تفکر که می تواند برای حل مسئله مورد استفاده قرار گیرد، از اهداف اصلی آموزش و پرورش در قرن حاضر است. چون در این دوره، افراد با موقعیت های مواجه می شوند که از طریق پاسخ های آموخته شده قبلی، قادر به حل آنها نیستند. در اینجاست که رفتار فراشناختی به صحنه می آید و فرد را در حل مسائل پیچیده یاری می کند. آگاهی های فراشناختی در مواردی که استفاده از پاسخ های آموخته شده و کلیشه ای قبلی موفقیت آمیز نیست مورد نیاز است. لذا راهنمایی دانش آموزان در درک، تشخیص و کاربرد راهبرد های فراشناختی به آنها کمک می کند

۱. Gvlaty

تابعضی از مشکلات زندگی خود را با موفقیت حل کنند (آذری، ۱۳۸۲). براون (۱۹۸۰) معتقد است فراشناخت عبارتست از دانشی که مردم درباره فرایندهای تفکرشان دارند و از آنجائی که فراشناخت فرد را برای کنترل مهارت های شناختی اش قادر می سازد، یک عنصر ضروری از یادگیری ماهرانه است. فراشناخت توانایی یادگیرنده برای آگاهی از قابلیت های شناختی و کاربرد این قابلیت ها برای یادگیری می باشد. تمرین از طریق کاربرد راهبردها به یادگیرندگان اجازه می دهد که آنها پیشرفتشان را ارزیابی کنند و رویکرد یادگیریشان را تنظیم کنند. راهبردهای فراشناختی شامل تکنیک هایی هستند که دانشجویان برای طراحی یادگیری، نظارت بر فعالیت های یادگیری و برای ارزیابی نتایج فعالیت های یادگیری استفاده می کنند. این راهبردها برای یادگیرندگان ابزارهایی را جهت خود مدیریت و خود تنظیمی به منظور دستیابی به نتایج یادگیری مطلوب فراهم می کنند. راهبردهای شناختی مربوط به روش هایی هستند که مستقیماً روی موضوعات یادگیری کار می کنند و تمایل به افزایش تفسیر، فهم و اکتساب اطلاعات دارند. فرایندهای شناختی باعث تقویت فرایند تفکر از طریق راهبردهای یادگیری متنوع می شوند و برای دستیابی به اهداف شناختی مانند درک مطلب و حفظ کردن کمک کننده هستند.

روش

تحقیق حاضر از نوع پژوهش های شبه آزمایشی است و طرح پژوهشی آن از نوع طرح های پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل می باشد. جامعه آماری در پژوهش حاضر عبارت است از کلیه ی دانش آموزان دختر پایه ی اول (متوسطه دوم) که در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ در دبیرستان های شهر شیروان مشغول به تحصیل هستند؛ که تعداد کل آن ها ۸۶۲ نفر می باشد. در ابتدای کار با رجوع به اداره آموزش و پرورش شهرستان و استعلام به عمل آمده مشخص شد؛ که تعداد ۱۰ دبیرستان و هنرستان دخترانه در سطح شهر دارای پایه اول (متوسطه دوم) بودند؛ در مجموع کل ۳۰ کلاس، ۸۶۲ دانش آموز در این دبیرستان ها و هنرستان ها با حداقل ۱ کلاس و حداکثر ۴ کلاس مشغول به تحصیل بودند. در ابتدا ۱ هنرستان و ۳ دبیرستان انتخاب و از این چهار دبیرستان و هنرستان چهار کلاس انتخاب از این ۴ کلاس موجود ۴۰ نفر که دارای معدل تقریباً متوسط به پایین بودند انتخاب که به تصادف در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شده بودند به عنوان نمونه انتخاب شدند؛ تا نتیجه حاصل از پژوهش در جهت تقویت دانش آموزان کم مهارت و کمک به آنها به کار گرفته شود.

برای مقایسه معدل نیمسال اول یعنی قبل از آموزش مهارتهای فراشناختی (پیش آزمون) و معدل نیمسال دوم یعنی بعد از آموزش مهارتهای فراشناختی (پس آزمون) جهت تعیین پیشرفت تحصیلی از دروس (دروس ادبیات، ریاضی، فیزیک، شیمی، زبان انگلیسی) استفاده شده است.

آموزش مهارتهای فراشناختی در ۱۶ جلسه ۹۰ دقیقه ای و بر اساس رویکرد رفتاری و با تأکید بر روش اسنادها (علت یابی) برای گروه آزمایش ارائه گردید (تکنیک های پروفوسور استفان موریتز و پروفوسور تاد وودوارد (۲۰۱۱)). محتوای این جلسات به اختصار در جدول زیر منظور شده است.

جلسه ۱) معارف، بیان قوانین گروه، ارایه ی توضیحی مختصر درباره ی تعداد جلسات و روند کار در هر جلسه، تأکید بر همکاری. (جلسه ۲) بحث و تبادل نظر راجع به دوران نوجوانی، صحبت در مورد لزوم یادگیری مهارتهای زندگی با تأکید بر مهارت فراشناخت که شامل ۱) فرد ۲) تکلیف ۳) راهبردهای یادگیری، حل مساله: گام اول: تعریف و فرمول بندی مسئله، گام دوم: تولید، خلق و پیدا کردن راه حل های متعدد و متفاوت، گام سوم: ارزیابی راه حل های متعدد، گام چهارم: بکارگیری راه حل انتخابی، (جلسه ۳) آموزش راهبردهای فراشناخت؛ در طی این جلسه پس از بیان تعاریف متعدد از فراشناخت به ارایه ی راهبردهای عمده ی فراشناختی به صورت کلی پرداخته شد که عبارتند از: ۱- راهبردهای برنامه ریزی ۲- راهبردهای کنترل و نظارت ۳- راهبردهای نظم دهی. (جلسه ۴) آموزش راهبردهای فراشناختی از جمله برنامه ریزی: راهبردهای برنامه ریزی شامل تعیین هدف برای یادگیری و مطالعه، پیش بینی زمان لازم برای مطالعه، تعیین سرعت مناسب مطالعه، تحلیل چگونگی برخورد با موضوع یادگیری، و انتخاب راهبردهای یادگیری مفید است. کنترل و نظارت: از جمله می توان نظارت بر توجه در هنگام خواندن یک متن، از خود سوال پرسیدن به هنگام مطالعه، و کنترل زمان و سرعت مطالعه را نام برد. نظم دهی: مهمترین راهبردهای نظم دهی تعدیل سرعت مطالعه و یادگیری و نیز اصلاح یا تغییر راهبردهای یادگیری هستند. (جلسه ۵) در طی این جلسه مراحل اجرای فراشناخت به صورت کلی بیان گردید که عبارتند از: ۱- ارزشیابی تشخیصی و آگاهی از پیش دانسته ها، ۲- برنامه ریزی، ۳- خود تنظیم کنندگی، ۴- نظارت مداوم و تجدید نظر. (جلسه ۶) آماده سازی: در مرحله ی آماده سازی معلم تلاش می کند تا دانش آموزان را ترغیب کند ۳ دسته فعالیت را انجام دهند: ۱- تصمیم گیری درباره ی هدف؛ ۲- پیش بینی روش حل مسئله و انتخاب راهبرد؛ ۳- بررسی دانش پیشین مورد نیاز. (جلسه ۷) نظم دهی: مرحله ی بروز دادن فعالیت های ذهنی ارزشیابی از خود، هم از نظر فعالیت های فکری و هم از نظر فعالیت علمی است. فعالیت های فکری مربوط به یافتن راه حل ها و گزینش شیوه ی کار و شکل دادن نگرش خاص به موضوع و بررسی پیش نیازها است. ارزشیابی: معلم دانش آموزان را وادار می کند تا درباره ی یادگرفته های خود قضاوت کنند و از آنان می خواهد عملکرد خود را ارزشیابی کنند. (بهرنگی، ۱۳۷۸). (جلسه ۸) آموزش یکی از مهارت های تحصیلی در هنگام مطالعه از جمله تمرکز حواس که شامل ۱۲ آیت: ۱- تعیین هدف ۲- آمادگی برای مطالعه ۳- طرح سوال ۴- تند خوانی ۵- جدیت در مطالعه ۶- خط کشیدن زیر مطالب شاخص و مهم ۷- تعیین مکان مناسب برای مطالعه ۸- ترک افکار منفی و داشتن افکار مثبت ۹- انتخاب زمان مناسب

برای مطالعه ۱۰- خلاصه نویسی ۱۱- یادداشت عوامل حواس پرتی ۱۲- استفاده از انگشت یا راهنما به هنگام مطالعه. جلسه ۹) روش آموزش متقابل: این روش توسط پالینسکار و براون، جهت بهبود فرآیند خواندن و درک مطلب ابداع شده است. در این روش از چهار راهبرد سؤال کردن، خلاصه کردن، توضیح دادن و روشن ساختن نکات پیچیده و پیش بینی حوادث آینده جهت بهبود فرآیند آموزش استفاده میشود. جلسه ۱۰) روش آموزش پرسش متقابل: این روش توسط مانرو، ابداع شده و مشتمل بر بیان هدف توسط مدرس (خواندن جمله به نوبت توسط مدرس و فراگیر)، سؤال کردن مدرس و فراگیران از یکدیگر، جواب دادن به همه سئوالات مطرح شده به طور کامل، استدلال پاسخ های ارایه شده توسط مدرس و فراگیران با مراجعه به اطلاعات متن، تشویق فراگیران به پرسیدن سئوالات سطح بالا. جلسه ۱۱) آموزش رویکرد حل مسئله عملگرایانه دیویی: سلسله مراحل این رویکرد عبارتند از: ۱- عرضه مسأله ۲- تعریف مسأله ۳- طراحی فرضیه ۴- آزمایش فرضیه ۵- انتخاب بهترین فرضیه. جلسه ۱۲) آموزش رویکرد حل مسأله گشتالت (حل مسأله از طریق بینش) در طی این جلسه به بیان حل مسأله از طریق بینش پرداخته شد که مراحل آن عبارتند از: ۱- تشخیص مسأله ۲- دوره نهفتگی ۳- بینش ۴- حفظ پذیری راه حل های مبتنی بر بینش ۵- تعمیم راه حل های مبتنی بر بینش. جلسه ۱۳) آموزش مهارت های فراشناختی به روش پرفسور استفان موریتز و تادو ودوارد شامل اسنادها (علت یابی) از جمله اسنادیه خود و اسناد به دیگری. جلسه ۱۴) آموزش مهارت های فراشناختی به روش پرفسور استفان موریتز و تادو ودوارد شامل اسنادها (علت یابی) از جمله اسناد به شرایط و موقعیت. جلسه ۱۵) آموزش مهارت های فراشناختی به روش پرفسور استفان موریتز و تادو ودوارد شامل نتیجه گیری زود هنگام. جلسه ۱۶) مرور مطالب پانزده جلسه قبل با انجام تمرین های مختلف جهت یادآوری، تشکر و قدردانی گروه.

نتایج

نتایج نشان می دهد که در پیش آزمون و پس آزمون میانگین مهارتهای پیشرفت تحصیلی در گروه آزمایش از ۱۴/۶۸ به ۱۵/۰۲ افزایش یافته؛ درس ریاضی با کمترین میانگین تاثیر ضعیف و درس ادبیات فارسی با بیشترین میانگین تاثیر قوی را بر پیشرفت تحصیلی داشته است. به عبارتی تغییرات چشمگیری در نمرات دانش آموزان مشاهده که نشان از تاثیر آموزش می باشد. برای آزمون سوالات تحقیق از آزمون تحلیل کوواریانس استفاده شد. نتایج نشان داد که بین میانگین های نمره پیشرفت تحصیلی (معدل) در دو گروه آزمایش و کنترل تفاوت معنی داری وجود دارد که نشانگر تاثیر آموزش مهارت های فراشناختی بر متغیر مورد نظر در دانش آموزان است. با توجه به اطالات مندرج در جدول ۳ می توان گفت که آموزش مهارت های فراشناختی مؤثر بوده است. با توجه به مجذور ضریب Ita ، میزان تاثیر آموزش مهارت های فراشناختی بر پیشرفت تحصیلی ۰/۶۰ درصد می باشد. لازم به ذکر است که برای بررسی نرمال بودن توزیع خطاها از آزمون کالموگروف- اسمیرنوف نتایج نشان می دهد که توزیع پیشرفت تحصیلی در جامعه بهنجار است چون نصف سطح معناداری بدست آمده بزرگتر از ۰/۲۵ می باشد ($P = ۰/۴۰ > ۰/۲۵$). علاوه بر آن میزان Z کالموگروف - اسمیرنوف بدست آمده ($Z = ۰/۶۳$) بین ۱/۹۶- و ۱/۹۶+ قرار دارد.

جدول ۱. جدول تحلیل کوواریانس تاثیر آموزش مهارت های فراشناختی بر پیشرفت تحصیلی

منبع تاثیرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	معناداری	اندازه اثر (مجذور اتا)
پیش آزمون پیشرفت تحصیلی	۳۵۱/۵۰	۱	۳۵۱/۵۰	۴/۰۲	۰/۰۶	۰/۵۵
گروه مداخله	۳۷۱/۸۹	۱	۳۷۱/۸۹	۴/۰۲	۰/۰۰۰	۰/۶۰
خطا	۳/۲۲	۳۷	۰/۰۸			

با توجه به نتایج به دست آمده چون سطح معناداری در پیش آزمون (۰/۰۶) بیشتر از ۰/۰۵ است لذا بین پیشرفت تحصیلی دانش آموزان گروه آزمایش و کنترل تفاوت معنادار آماری وجود ندارد. ولی به علت اینکه سطح معناداری گروه مداخله (۰/۰۰۰) کمتر از ۰/۰۵ می باشد لذا نشان دهنده آن است که آموزش مهارتهای فراشناختی در افزایش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تاثیر دارد. لذا فرضیه تحقیق (آموزش مهارت های فراشناختی موجب افزایش میزان پیشرفت تحصیلی می شود.) نیز با ۹۵ درصد اطمینان تایید می شود.

بحث و نتیجه گیری

نتایج همبستگی نشان داد که رابطه مثبت معناداری بین پیشرفت تحصیلی (معدل) و خرده مولفه های آن (نمرات دروس) وجود دارد؛ با توجه به نتایج داده های تحلیل کوواریانس فرضیه تحقیق مبنی بر « آموزش مهارت های فراشناختی موجب افزایش میزان پیشرفت تحصیلی می شود.» با اطمینان ۰/۹۵ مورد تایید قرار گرفت. بنابر این می توان نتیجه گرفت که بسته فراشناختی افزایش نمره کل پیشرفت تحصیلی را نشان داده است. یعنی آموزش مهارت های فراشناختی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان موثر است. نتایج این تحقیق با نتایج برخی محققان همسو می باشد. سیف و

همکاران (۱۳۸۶) در تحقیقی به بررسی تاثیر آموزش راهبردهای یادگیری و مطالعه فراشناختی بر انگیزش پیشرفت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ پرداختند، پس از ارائه ۱۰ جلسه آموزش راهبردهای فراشناختی به گروه آزمایش، نتایج پس از آزمون انگیزش پیشرفت نشان داد که تفاوت معنی داری بین دو گروه وجود دارد و در این مقایسه نمره ی گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل بیشتر بوده است. ماسن^۱ (۲۰۰۰) در پژوهشی تحت عنوان (تأثیر آموزش راهبرد های فراشناختی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان) نشان داد که آموزش راهبرد های فراشناختی به طور قابل توجهی در پیشرفت تحصیلی و انجام موفقیت آمیز تکالیف درسی دانش آموزان مؤثر است. اترو^۲ و همکاران (۱۹۹۲) در مطالعه روی دانش آموزان دبیرستانی به این نتیجه رسیدند که بین نظارت فراشناختی بر درک مطلب با معدل کل و با معدل نمرات دروس علوم (شامل ریاضیات، زیست شناسی، زمین شناسی، فیزیک و شیمی) و علوم انسانی (شامل زبان خارجی، جغرافی، تاریخ، ادبیات و فلسفه) همبستگی مثبت و معنادار اما متوسط وجود دارد. در تبیین یافته های پژوهش می توان گفت: امروزه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان به عنوان یک شاخص مهم برای ارزیابی نظام های آموزشی مورد توجه قرار گرفته است. علاوه بر این، پیشرفت تحصیلی همواره برای معلمان، دانش آموزان، والدین، نظریه پردازان، و محققان تربیتی نیز حائز اهمیت بوده است. برای مثال، پیشرفت تحصیلی یادگیرندگان یکی از مهمترین ملاک های ارزیابی عملکرد معلمان محسوب می شود. برای دانش آموزان نیز معدل تحصیلی معرف توانایی های علمی آنها برای ورود به دنیای کار و اشتغال و مقاطع تحصیلی بالاتر است. شاید به علت همین اهمیت باشد که نظریه پردازان تربیتی بسیاری از پژوهش های خود را بر شناخت عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی متمرکز کرده اند. سالهای متمادی است که محققان و پژوهشگران تعلیم و تربیت و روانشناسان اجتماعی، مطالعات فراوانی در مورد عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان انجام داده اند. پیشرفت موضوعی است که به خصوص در حال حاضر نیز مورد توجه تمامی کشورهای جهان بوده است، و هر ساله مقدار زیادی از بودجه جوامع صرف تحصیل کودکان و نوجوانان می شود و پژوهش های زیادی به بررسی عوامل مختلفی که می تواند بر پیشرفت تحصیلی تأثیر داشته باشد، عواملی مانند: خانواده، محیط زندگی، مدرسه و برنامه های آموزشی اختصاص یافته است (نادی (۱۳۸۰) به نقل از مجیدیان، ۱۳۸۴).

در پایان این مهم است که به برخی از محدودیت ها و پیشنهادات این مطالعه توجه داشته باشیم؛ محدودیت: اول، تحت تاثیر آموزش مهارت های فراشناختی قرار گرفتن گروه کنترل به صورت غیر مستقیم، دوم، اضطراب حاصل از نزدیک شدن امتحانات نیمسال دوم و فشردگی مطالب درسی و کلاس های فوق العاده در مدرسه و به طور کلی شرایط تنش زای امتحانات در پژوهش حاضر باید به عنوان محدودیتی برای این بررسی مورد توجه قرار گیرد. سوم، راحت نبودن ایجاد ارتباط و تعامل بهتر با دانش آموزان (مونث بودن جنسیت دانش آموزان) همین امر باعث شد تاثیر کمتری آموزش بر پیشرفت تحصیلی داشته باشد. چهارم، ورود دانش آموزان از محیط و مقطع راهنمایی به دبیرستان به خودی خود افت تحصیلی را به همراه داشت.

پیشنهاد: اول، بسیاری از دانش آموزان دارای نقص فراشناختی هستند، یعنی دانش پایه و موضوعی یک رشته را دارند، اما نمی دانند که از آن دانش چگونه استفاده کنند (فولادچنگ، ۱۳۸۴). با توجه به اهمیتی که فراشناخت دارد، والدین را به عنوان پایه اصلی تربیتی ملزم می سازد که به گونه منظم و مؤثر به ترغیب و تشویق استقلال شناختی و خودراهبری در فرزندان مبادرت کنند. لازمه این امر آموزش والدین در این زمینه می باشد که پیشنهاد می شود متولیان امر در این باره اقدامات لازم را انجام دهند. دوم، از آنجا تاثیر آموزش مهارت فراشناختی و انتقال آن به زندگی روزمره، تدریجی است پیشنهاد می شود در تحقیقات بعدی دوره های آموزشی از مدت زمان بیشتری بهره گیرد. منظور این است که برای آموزش مهارت هایی مانند فراشناخت نیاز است در طول سال تحصیلی جلسات با فشردگی کمتر و فاصله زمانی بیشتر، جهت انتقال مهارت ها به زندگی روزمره برگزار شود. پنجم، استفاده از راهبردهای فراشناختی در یادگیری مطالب مربوط به دروس مختلف مؤثر است (عباباف، ۱۳۸۷). پیشنهاد می گردد به معلمان آموزش داده شود که راهبرد های فراشناختی را آموزش دهند و به دانش آموزان بیاموزند که در یادگیری دروس و انجام دادن کارها به صورت فرا شناختی عمل کنند (طالب زاده ثانی و کدیور، ۱۳۸۸).

منابع

- افغانی س. (بهار ۸۵). بررسی رابطه بین اضطراب و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دبیرستانی دختر شهرستان قوچان پایانامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره قوچان: دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات
- آقازاده محرم، احدیان محمد. (۱۳۷۷). مبانی نظری و کاربردهای آموزشی نظریه فراشناخت. تهران: چاپ نو بران

۱-Masn

۲-Athero

پاییزی م، شهرآرای م، فرزاد م، صفایی پ. (۱۳۸۶). بررسی اثر بخشی آموزش ابراز وجود بر شادکامی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر پایه دوم رشته علوم تجربی دبیرستان های تهران. *مجله مطالعات روان شناختی*، دوره ۳، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۶، ص ۴۳-۲۵.

زمینی س، حسینس نسب د، هاشمی ت. (۱۳۸۶). اثربخشی آموزش راهبرهای برنامه ریزی عصبی - کلامی بر انگیزش پیشرفت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان. *فصلنامه پژوهش در سلامت روانشناختی*، دوره اول، شماره سوم، پاییز ۱۳۸۶، صص ۵۹-۵۱.

عطار خامنه ف، سیف ع. (۱۳۸۸). تأثیر آموزش راهبرد های یادگیری مطالعه فراشناختی بر انگیزش و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان. *پژوهشنامه مطالعات روانشناسی تربیتی*، شماره ۹.

Flavell j . H. & Miller p (۱۹۹۸) . social cognition. Handbook of child psychology : vol ۲ . New York : Wiley.

Folkman, S. & Lazarus, R.S. (۱۹۸۶). *Appraisal coping and encounter outcomes* Journal of Personality and Social Psychology. vol ۵۰(۵), ۹۹۲-۱۰۰۳.

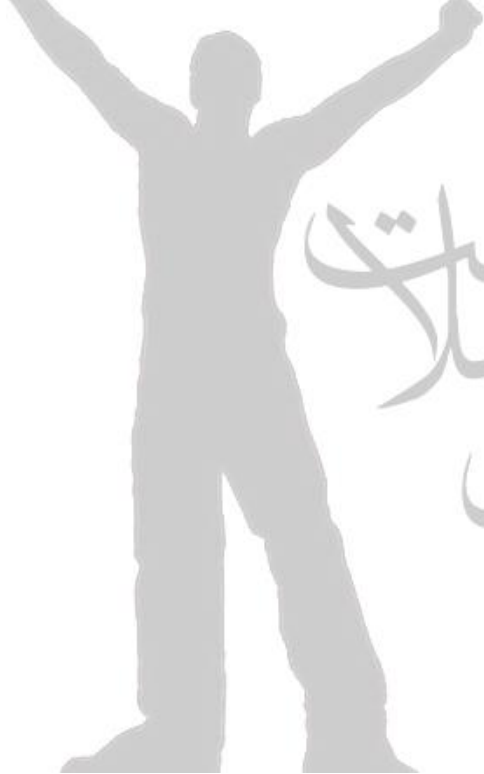
Gilman, R., & Huebner, E. S. (۲۰۰۰). Review of life satisfaction measures for adolescents. *Behaviour Change*, ۳, ۱۷۸-۸۳.

Huang, M. H. (۲۰۰۸). Factor influencing self directed learning readiness amongst Taiwanese nursing students. Queensland university of technology school of nursing, institute of health and biomedical innovation. ۱۹۱-۲۰۵.

Kareshki H. Effect of instructing metacognitive strategies on students' comprehension. *Journal of Psychology*. ۲۰۰۲; ۶ (۱): ۶۳-۸۴. [Persian]

Kolb, Alice Y & Kolb, David A (۲۰۰۹). Meta-cognitive aspects of experiential learning. *Simulation & gaming*, Vol ۴۰, No ۳, pp ۲۹۷-۳۲۷.

Williamson, S. N. (۲۰۰۷). Development of a self-rating scale of self directed learning. *Nurse Researcher*; ۱۴ (۲), ۶۶-۸۳

ارتقای سلامت
سواد آموزی
اولین همایش ملی